

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการแปรรูปลำไยสดเป็นลำไยอบแห้งได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลลำไยสด และเป็นการเพิ่มศักยภาพในการส่งออกให้มีมูลค่าสูงขึ้น ซึ่งลำไยอบแห้งมีตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ จีน ฮองกง สิงคโปร์ เกาหลีใต้ มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย และจากการที่ประเทศจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกลำไยอบแห้งที่สำคัญของประเทศไทย ได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ทำให้ประเทศจีนต้องลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้า หลายอย่างลง และลำไยอบแห้งก็เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่อัตราภาษีนำเข้าจะต้องลดลง ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกลำไยอบแห้งได้มากขึ้น ดังนั้นเมื่อรัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญจึงมีการ ส่งเสริมให้มีการแปรรูปสินค้าเกษตรมากขึ้น โดยการสนับสนุนให้มีอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้ง การจัดตั้งและกระจายอุตสาหกรรมเกษตรไปในแต่ละภูมิภาคของประเทศ เน้นการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ ในแต่ละท้องถิ่นซึ่งเป็นการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค

ลำไย เป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของภาคเหนือตอนบน ซึ่งมีการปลูกกันมาก ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ผลผลิตลำไยรวมกันคิดเป็นร้อยละ 70 ของผลผลิต ลำไยทั่วประเทศ สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ปลูกลำไยที่ให้ผลผลิตได้แล้ว 130,058 ไร่ ปริมาณผลผลิตรวม 136,691 ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2546) ผลผลิตของลำไย นอกจากจะบริโภคในประเทศประมาณร้อยละ 30 แล้วยังมีการส่งออกลำไยสด รวมทั้ง ลำไยแช่แข็ง ไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศประมาณร้อยละ 20 แปรรูปเป็นลำไยอบแห้ง ประมาณร้อยละ 40 และแปรรูปเป็นลำไยกระป๋องประมาณร้อยละ 10 (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2545) ในปี 2545 มีปริมาณการส่งออกลำไยอบแห้งร้อยละ 19.20 ของปริมาณผลิตภัณฑ์ลำไย ทุกประเภท คิดเป็นมูลค่าส่งออกเท่ากับ 1,326.12 ล้านบาท และในปี 2546 มีปริมาณการ ส่งออกลำไยอบแห้งร้อยละ 38.06 ของปริมาณผลิตภัณฑ์ลำไยทุกประเภท คิดเป็นมูลค่าการ ส่งออกเท่ากับ 2,511.63 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2547) สำหรับจำนวนเดอบ ลำไยอบแห้งของจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนทั้งสิ้น 5,800 ตัน เป็นของกลุ่มเกษตรกร เกษตร แม่บ้าน จำนวน 3,595 ตัน ของสหกรณ์ 15 สหกรณ์ จำนวน 1,246 ตัน และของผู้ประกอบการ จำนวน 959 ตัน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2545: ออนไลน์)

ปัจจุบันความสามารถในการแข่งขันของลำไยอบแห้งของประเทศไทยเกิดจากสินค้าที่มีคุณภาพดี เป็นที่ยอมรับของลูกค้า เนื่องจากลำไยอบแห้งของประเทศไทยมีเนื้อมาก สีส้มสวยงาม และมีรสชาติดี นอกจากนี้เทคโนโลยีในการผลิตลำไยอบแห้งของประเทศไทยมีความทันสมัยกว่าคู่แข่ง อย่างเช่น ประเทศจีนและประเทศเวียดนามอย่างมาก ทำให้ผลผลิตลำไยอบแห้งของประเทศไทยมีคุณภาพที่ดีกว่าประเทศคู่แข่ง (กิติวิสต์ มุลแก้ว, 2545) ถึงแม้ว่าลำไยอบแห้งจะเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศอย่างมากก็ตาม แต่ถ้าผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งของประเทศไทยมิได้พัฒนาปรับปรุงคุณภาพการแปรรูป ทั้งด้านการผลิตให้ได้มาตรฐานและคุณภาพแล้ว ผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งของประเทศไทยก็อาจสูญเสียความน่าเชื่อถือในสายตาของตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากการแปรรูปลำไยอบแห้ง มีเตาอบหลายรูปแบบที่สามารถใช้ในการแปรรูปได้ และแต่ละแบบก็ให้ผลที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจในการลงทุนเกิดความผิดพลาด ในการแปรรูปลำไยอบแห้งของผู้ประกอบการที่ใช้เตาอบลำไยอบแห้งแบบกระบะโดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิง พบว่ามีต้นทุนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 29,923.98 บาทต่อครั้งการผลิต เป็นต้นทุนผันแปรเฉลี่ยเท่ากับ 29,642.07 บาทต่อครั้งการผลิต และเป็นต้นทุนคงที่เฉลี่ยเท่ากับ 281.91 บาทต่อครั้งการผลิต (นัทธिया หวันท็อก, 2544) ซึ่งเตาอบลำไยอบแห้งแบบกระบะโดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิงนี้ เป็นที่ยอมรับในด้านความสะดวกต่อการควบคุมการทำงาน สามารถอบลำไยแห้งแล้วได้คุณภาพ ประหยัดน้ำมัน มีอายุการใช้งานนาน ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน (วิไล เสือดี, 2541) เนื่องจากปัจจุบันสถานะต้นทุนของน้ำมันมีราคาสูงขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการอบลำไยอบแห้งบางรายหันมาใช้เตาอบลำไยแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งมีต้นทุนของเชื้อเพลิง (ฟืน) ที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตามเตาอบลำไยอบแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิงนี้ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายมากนักเนื่องจากมีต้นทุนในการลงทุนในเตาอบแบบไอน้ำสูงมาก แต่ในระยะยาวสามารถประหยัดค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการอบลำไยอบแห้งได้มากเช่นกัน

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุน ระหว่างเตาอบลำไยอบแห้งแบบกระบะโดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิง และเตาอบลำไยอบแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง เพื่อเป็นแนวทางในการลงทุนในการแปรรูปลำไยอบแห้ง ในอำเภอสาร์ภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่

All rights reserved

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนระหว่างเตาอบลำไยอบแห้งแบบ กระบะ โดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิงและเตาอบลำไยอบแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนระหว่างเตาอบลำไยอบแห้งแบบกระบะ โดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิงและเตาอบลำไยอบแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจในการตัดสินใจเลือกเตาอบในการลงทุนผลิตลำไยอบแห้ง

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนในการผลิตลำไยอบแห้ง ประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน และต้นทุนค่าใช้จ่ายโรงงาน

ผลตอบแทน หมายถึง อัตราผลตอบแทนทางการเงินที่จะได้รับในอนาคตเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนนั้นพอดี

เตากระบะแบบใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิง หมายถึง เตาอบที่ใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิง มีขนาดเตาอยู่ที่ กว้าง 230 ซม. ยาว 235 ซม. สูง 90 ซม. น้ำหนักของลำไยสดที่ใส่อบอยู่ 2,000 กิโลกรัมต่อครั้ง ตั้งอุณหภูมิสูงสุดที่ 110 องศาเซลเซียส ทำงานได้ต่อเนื่องไม่ต้องหยุดพัก โดยมีพัดลมดูดความร้อนเข้าด้านข้างของกระบะเพื่อนำความร้อนเข้าสู่เตาอบ

เตาอบแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง หมายถึง เตาอบที่ใช้ไอน้ำจากหม้อต้มน้ำที่มีฟืนเป็นเชื้อเพลิง มีขนาดเตาอยู่ที่ กว้าง 333 ซม. ยาว 97 ซม. สูง 350 ซม. น้ำหนักของลำไยสดที่ใส่อบอยู่ที่ 10,000 กิโลกรัมต่อครั้ง โดยทำการต้มน้ำให้ได้อุณหภูมิสูงประมาณ 90-95 องศาเซลเซียส แล้วผ่านไปยังห้องอบโดยใช้ปั๊มน้ำอัดผ่านระบบท่อไหลเวียน เพื่อถ่ายเทความร้อนให้กับห้องอบ

ลำไยอบแห้ง หมายถึง การนำผลลำไยสดทั้งเปลือกมาอบให้แห้งโดยใช้ความร้อน

สมมติฐานการศึกษา

ในการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างเตอบลำไยอบแห้งแบบกระบะ โดยใช้น้ำมันโซล่าเป็นเชื้อเพลิงและเตอบลำไยอบแห้งแบบไอน้ำโดยใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีสมมติฐานการศึกษาคือกำหนดให้อัตราผลตอบแทนที่ต้องการของเตอบแบบกระบะและเตอบแบบไอน้ำ เท่ากับ 14% โดยพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 1 เมษายน 2548 ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เท่ากับ 8.00% และมีอัตราเสี่ยงธุรกิจเท่ากับ 6%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved